

Puuston monilajisuus EEVA-hankkeen tulosten perusteella

Kari T. Korhonen/Luke 12.3.2025

Määritelmä

- Ennallistamisasetuksen liite 6:

Tree species diversity	Description: This indicator describes the mean number of tree species occurring in forest areas. Unit: Index. Methodology: Based on FOREST EUROPE, State of Europe's Forests 2020, FOREST EUROPE 2020, and in the description of national forest inventories in Tomppo E. et al., National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting, Springer, 2010.
------------------------	---

- SOEF 2020 raportoinnissa puulajien lukumäärä on voitu määrittää joko koealakohtaisesti tai metsikkökohtaisesti

Metsien ala puulajien lukumäärän mukaan VMI13

- FAO määritelmän mukainen metsä
- Puulajien lukumäärä laskettu metsikön puustokuvauksesta

Puulajien lkm	Ala, 1 000 ha	%
1	7702	34
2-3	13459	60
4-5	1354	6
6+	28	0
Yhteensä	22543	100

MISU:n toimenpiteiden suhde puulajien monimuotoisuuteen 1/2

Tarkasteltavat MISU:n toimenpiteet	Puulajien monimuotoisuus
Metsähallituksen ilmastotoimet (ainoastaan ne, joita ei ole mainittu jäljempänä)	
* Oikea-aikainen metsän harventaminen	Puuston monilajisuutta voidaan ylläpitää säilyttämällä harvennuksissa alueelta löytyviä puulajeja
* Soiden ennallistaminen	Kohteesta riippuen voi olla joko kielteisiä tai myönteisiä vaikutuksia puuston monilajisuuteen.
* Tulen käyttö palojatkumoalueilla	Polton vaikutukset riippuvat siitä, millainen on säästöpuuryhmien puulajikoostumus ja mitä puulajeja alueelle tulee luontaisesti
* Lehtojen hoito	Hoidossa tulisi kiinnittää huomiota puuston monilajisuuteen
* Paahdeympäristöjen hoito	Voi vähentää puulajien monimuotoisuutta
Metsäkadon ehkäisy	
* Ehkäistään metsän muuttumista pelloksi ja metsänraivausta rakennetuksi maaksi	Eteläisessä Suomessa metsäkadon vaikutus puuston monilajisuuteen on keskimäärin suurempaa kuin muualla maassa
Joutoalueiden ja heikkotuottoisten peltöjen metsitys	Tulisi ottaa huomioon puuston monilajisuus, mahdollisen luontaisen taimiaineksen hyödyntäminen sekapuustoisuuden aikaansaamiseksi, istutetaan havupuutaimien sekaan lehtipuita

Tarkasteltavat MISU:n toimenpiteet	Puulajien monimuotoisuus
Suometsien ilmastokestävä hoito ja käyttö	
* Kunnostusojitusten välttäminen harvennushakkuiden yhteydessä korvissa ja karuilla rämeillä	Kirjallisuudesta ei löytynyt tietoa
* Rehevissä korvissa 30 prosentin hakkuiden toteuttaminen peitteisen metsänkasvatuksen menetelmillä	Tulisi kiinnittää huomiota esimerkiksi poimintahakkuissa. Poimintahakkuita täydentävät pienaukkohakkuut lisäävät taimettumista ja ylläpitävät sekapuustoisuutta
* Ojitettujen turvemaiden tuhkalannoituksen edistäminen	Kirjallisuudesta ei löytynyt tietoa
Muut hiilensidontaa ja –varastointia edistävät toimet	
* Kivennäismaiden lannoituksen edistäminen	Kirjallisuudesta ei löytynyt tietoa
* Metsien nopean ja tehokkaan uudistamisen edistäminen	Voidaan edistää uudistettavien puiden puulajivalinnalla. Edellyttää hirvituhojen torjuntaa
* Lahopuun lisääminen säästöpuita jättämällä ja jättämällä korjaamatta metsätuhopuita	Valitaan säästöpuiksi vähälukuisia puulajeja
* Suopohjien ilmastokestävä jatkokäyttö	Metsitykseen sopivimmat puulajit ovat mänty sekä hies- ja rauduskoivu. Metsänhoidossa sekapuuston suosiminen
Edelleen kehitettävät ja myöhemmin päätettävät toimet	
* Metsien kiertoajan pidentäminen	Vaikutukset riippuvat siitä, kuinka paljon kiertoaikaa pidennetään

Seuranta ja haasteet

- Suomessa VMI tuottaa tiedon
 - Koealoilta (säde max. 9 metriä) kirjattu jokaisen mittauskynnyksen ylittävän puun puulaji JA
 - Metsikkökuviolta puusto kuvataan puulajeittain
 - Puulaji kirjataan jos pohjapinta-ala vähintään 1 m²/ha tai osuus 5 %
 - Jos kirjattavia puulajeja tulee enemmän kuin 4 jaksoa kohden, keskitunnuksiltaan samanlaisia puulajeja voi yhdistä
- Haasteena
 - Eri maiden välinen vertailu ei mielekästä koska havaintoalan koko vaikuttaa puulajien lukumäärää ja havaintoalan koko vaihtelee maiden välillä, metsikkötason kirjausta ei käytössä kaikissa maissa
- Kaukokartoitusaineistojen mahdollisuudet: kaikkien puulajien erottaminen ei mahdollista edes laserkeilausaineistolla

Kiitos!

luke.fi